

Finansal kiralama şirketine tahakkuk eden dava giderlerinin kiracı firmaya yansıtılması

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-61668
Tarih	18.06.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-KDV.1-61668

18/06/2015

Konu : Finansal kiralama şirketine tahakkuk eden dava giderlerinin kiracı firmaya yansıtılması

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun tetkikinden; 6361 sayılı Finansal Kiralama Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında finansal kiralama faaliyetinde bulunduğunuz, bu çerçevede finansal kiralama sözleşmeleri ile kiracı firmalara mal kiralamış olduğunuz ve kira faturaları düzenlediğiniz belirtilerek, firmanız adına düzenlenmiş dava ve yargılama masraflarının muhatap kiracı firma tarafından rızaen ödemeyi kabul etmesine müteakip kiracıdan tahsil edildiği, bu durumda firmanız ile kiracı firmalar arasında oluşan ihtilaflar nedeniyle açılan davalara ilişkin firmanız adına düzenlenmiş;

-Dava ve icra harçları,

-Haciz ve tedbir yolluk harcı,

- Teslim harcı,
- Satış harcı,
- Araç yakalama avansı,
- Muhafaza masrafı (yediemin ücreti),
- Davetiye, müzekkere, bilirkişi, keşif, posta pulu ve dosya masrafları,
- Vekalet ücreti

şeklinde gerçekleşen tahsilatların kiracılara fatura düzenlenmek suretiyle yansıtılıp yansıtılmayacağı, bunların fatura ile yansıtılması halinde düzenlenecek yansıtma faturalarında ayrıca KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı, KDV hesaplanmasının gerekmesi halinde hesaplanacak KDV oranlarının ne olması gerektiği konularında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendinde; vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği hükme bağlanmıştır.

Belge düzenine ilişkin hükümler ise 227 ile 242 nci maddeleri arasında düzenlemiş olup anılan Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında; *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmüne yer verilmiştir. Söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu v.b. belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Anılan Kanunun, 231/5 inci maddesinde; faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenleneceği, 232 nci maddesinde ise; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, vergi mevzuatımızda bankalar dışındaki mükellefler tarafından yapılan masrafların dekont ile aktarılmasına müsaade eden yasal bir düzenleme bulunmamaktadır.

Öte yandan, yansıtma; ticari faaliyet kapsamında bir işlemin yapılmaması, yapılan iş ve işlemlerde bir gelir elde etme veya kar ve zarar beklentisini taşıyacak herhangi bir unsurun bulunmaması, yasal uygulamalar nedeniyle muhatap olunan ya da diğer bir işletme adına ödeme veya

tahsilat yapılması durumlarında, yapılan ödeme veya henüz ödeme yapılmamışsa tahakkuk eden bedellerin asıl muhatabına aktarılmasını ifade etmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, firmanız adına düzenlenmiş dava ve yargılama masraflarının muhatap kiracı firmanın rızaen ödemeyi kabul etmesine müteakip firmanızca kiracıdan tahsil edilen tutarlara ilişkin olarak fatura düzenlemesi mümkün bulunmaktadır.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu;

-1/3 üncü maddesinde, posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu,

- 10/a maddesinde, mal teslimi veya hizmetin yapılması anında vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,

-10/b maddesinde, malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarlarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi ile vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,

- 20 nci maddesinde ise, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan ya da bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği

hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak 26/04/2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01/05/2014 tarihinde yürürlüğe giren KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/B-4) bölümünde;

"Mahkemelerce hükmolunan avukatlık ücretlerinin davayı kazananlara ödenmesi KDV'nin konusuna girmez. Ancak bu paralardan sözleşmeleri gereği ücret karşılığı çalışanlar dışında kalan avukatlara intikal eden kısım, serbest meslek kazancı kapsamında vergiye tabi olur. Avukatlar aldıkları bu para için davayı kazanan serbest meslek makbuzu düzenler ve makbuzda alınan tutar üzerinden KDV hesaplayıp ayrıca gösterirler.

Mahkeme kararında "KDV hariç" şeklinde bir ifadenin yer almaması halinde, vekalet ücretinin KDV dahil olduğu kabul edilir ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan KDV, düzenlenen serbest

meslek makbuzunda gösterilir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan araç yakalama avansı; alacaklı tarafından borçluya ait aracın yakalanmasının talep edilmesi durumunda İcra Müdürlüklerince memur yolluğu, yediemin ücreti ve çekici ücreti gibi masraflar karşılanmak üzere temin edilecek bedeldir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

-Araç yakalama avansı KDV'nin konusuna girmemekle birlikte, araç yakalama işlemi sırasında hizmet ifalarının söz konusu olması durumunda bahsi geçen hizmetler için ödenen kısım KDV'ye tabi olacaktır.

-Firmanız tarafından muhatap kiracı firmadan tahsil edilen dava ve yargılama harçları ile masraflarına ilişkin düzenlenecek faturalarda, söz konusu tutarlar bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden; muhafaza masrafı olarak belirtilen yedieminlik faaliyetinin ise İcra Müdürlüklerinin talimatları doğrultusunda yürütülmesi durumunda elde edilecek gelir, gelir vergisi uygulaması yönünden ücret kapsamında değerlendirileceğinden, Katma Değer Vergisi Kanununun konusuna girmemektedir.

-Posta pulu bedelleri üzerinden genel oranda KDV hesaplanması gerekmektedir.

-Mahkemelerce hükmolunan ve KDV'nin konusuna girmeyen vekalet ücretlerinin Firmanız tarafından kiracılardan tahsilinde KDV hesaplanmayacaktır.

Mahkemelerce hükmolunan vekalet ücretinin Firmanız bünyesinde sözleşme gereği ücret karşılığı hizmet veren avukatlara aktarılması halinde söz konusu ücret KDV'ye tabi olmayacaktır. Ancak, firmanız ile avukatlar arasında bir ücret akdi olmaksızın verilen avukatlık hizmeti karşılığı aktarılan vekalet ücretleri serbest meslek kazancı kapsamında genel oranda KDV'ye tabi tutulacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026